

Register til årgang 2008-2009 i hæfte 13 årgang 2009

Høringer: Påstandsdokumenter til pressen - Færdselsloven og straffeloven - Ungdomskriminalitet, herunder kriminel lavalder - Tredieinstansbevilling

Bogomtale: Redaktører og andre stridsmænd - Ti historiske retssager

1. Advokater - Forsvarere - Udlevering af materiale modtaget i straffesag - Politirapporter - Resuméer
2. God advokatskik - Forsvarere - Ytringsfrihed
3. Våben - Pistoler og geværer
4. Visitationszoner - Menneskerettigheder - Engelsk sag
5. Varetægtsfængsling - Skydevåben - Retshåndhævelsesarrest
6. Beviser - DNA som eneste bevis i en gammel røverisag - Frifindelse - En trist efterskrift

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Register til årgang 2008-2009

Da tidsskriftet fortrinsvist er elektronisk, har det ikke noget formål at lægge registeret ud som elektronisk tekst - det vil blot forstyrre søgningen, således at man havner i et register frem for den underliggende tekst.

Men registeret findes indlagt som pdf-fil. Det hedder hæfte 13 i 2009.

Høringer - Påstandsdokumenter til pressen

Rigsadvokaten

18. januar 2010

Udlevering af påstandsdokumenter til journalister forud for hovedforhandlingen af straffesager i Højesteret

Rigsadvokatens skrivelse af 17. november 2009 giver ikke Landsforeningen af Forsvarsadvokater anledning til bemærkninger for så vidt angår den foreslåede fremgangsmåde.

Landsforeningen har orienteret sig, at det er muligt for forsvareren at fremkomme med bemærkninger om oplysninger, der bør undtages for aktindsigt. Der kan i den forbindelse forekomme tilfælde, hvor anonymisering vil være så omfattende, at det reelt er mere hensigtsmæssigt at undlade at imødekomme en begæring om udlevering af påstandsdokumenter.

Idet der er tale om en ny ordning, tillader jeg mig at antage, at erfaringerne vedrørende offentliggørelse af påstandsdokumenterne drøftes på møder mellem Landsforeningen og Rigsadvokaten inden for de næste 12-18 måneder med henblik på evt. justering af ordningen.

Med venlig hilsen
Henrik Stagetorn
E-mail: hs@swlp.dk

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Færdsels- og våbenkontoret

Amagertorv 11
2. februar 2010

Vedr.: Sagsnr. 2009-801-0029. Høring over forslag til lov om ændring af færdselsloven og straffeloven.

Justitsministeriet har med brev af 11. januar 2010 anmodet om Landsforeningens bemærkninger til ovennævnte udkast senest den 3. februar 2010.

Materialet, der består af udkast med bemærkninger på 140 sider, har været forelagt foreningens bestyrelse, der bemærker, at høringsfristen er sat lovlig kort henset til materialets omfang og til, at Justitsministeriet for tiden udsender et væld af høringer med meget korte høringsfrister.

1. Alkolåse

Bestyrelsen vil ikke afvise, at forslaget kan have en vis forebyggende effekt på recidivister.

Navnlig "noget for noget" delen, der dog alene vedrører mindre grove tilfælde, virker fornuftig. Der burde dog netop i grove tilfælde også være en lignende ordning, der kunne ansprende til dydens snævre vej. Det kunne f.eks. være en ordning svarende til de mindre grove tilfælde - stadigvæk frivilligt - dog med en alkolåsordning på 3 år, således at den obligatoriske ordning på 2 år i disse tilfælde blev opretholdt.

2. Skærpede straffe

Der er derimod intet belæg for, at strengere straffe virker, og der er intet statistisk grundlag for at konkludere, at kriminaliteten på dette område har taget til i styrke og omfang. Tværtimod viser nyere undersøgelser, at antallet af dræbte, tilskadekomne og trafikuheld er faldet markant fra 2008 til 2009, jfr. Tekst-tv for den 21. januar 2010.

Derimod har politiet på landsdækkende fjernsyn vist en vanvidskørsel, der var optaget af den forfølgende patruljevogn, og sådanne spots får jo altid politikerne i tale.

Såfremt der endelig skal vedtages en skærpelse af niveauet, forekommer det helt tilfældigt, at de eksisterende strafpositioner ganges med 1½ til 2 eller 50 - 100 % forhøjelse. 25 % kan vel forekomme lige så rimeligt.

3. Konfiskation

Bestyrelsen er betænkelig ved den foreslåede obligatoriske konfiskation. Bestyrelsen er bekendt med Advokatrådets bemærkninger hertil og skal i det hele tilslutte sig disse og kan således ikke anbefale forslaget i den foreslåede udformning.

4. Ubetinget frakendelse ved kørsel med høje hastigheder

Bestyrelsen er enig i, at de, der kører med uforsvarligt høje hastigheder, naturligvis skal mødes med sanktioner, også i form af ubetingede frakendelser.

Derimod er den foreslåede obligatoriske frakendelse ved 100 % overskridelser meget problematisk. Der er tale om tilfælde, hvor der ikke har været en konkret fare, og navnlig ved 50/60 km/t begrænsninger, hvor der skal være kørt med 100/120 km/t, er reaktionen uforholdsmæssig i forhold til forseelsen. Det er ikke altid, at disse fartbegrænsninger er begrundet med en klar færdselsmæssig interesse, og ofte spiller tidspunktet på dagen en væsentlig indflydelse, som der ikke er taget højde for.

Manglende opmærksomhed fra bilistens side kan medføre, at skiltning overses, uden at bilisten ud fra køreforholdene i almindelighed skulle kunne antage, at der var grund til nedsat hastighed.

Ofte er der 50 km begrænsning i små landsbyer, hvor det kan være svært at forstå meningen hermed, så når der konkret ikke er fare, behøver reaktionen ikke at være så alvorlig, som en ubetinget frakendelse er.

Rigsadvokaten er lidt inde på de samme betragtninger side 66-67, dog med den væsentlige nuance, at det er 30/40 km/t begrænsninger, svarende til kørsel med 60/80 km/t, der påkalder sig opmærksomheden. Det er bestyrelsen meget enig i, men de samme betragtninger gør sig gældende ved kørsel med 100/120 km/t. Justitsministeriet har på side 67 givet udtryk for, at der skal gælde en mindstegrænse på 100 km/t for ubetinget frakendelse. Bestyrelsen mener ikke, at de foreslåede regler om ubetinget frakendelse er nødvendige, da de nyligt indførte regler om klip varetager de hensyn, der skal varetages, men hvis der endelig skal vedtages regler, bør mindstegrænsen fastsættes til 120 km/t ved begrænsninger på 50 km/t og derunder. Ved 60 km/t bør grænsen være 140 km/t og så fremdeles - 70/160 - 80/180 sluttende med 200 km/t.

Det bemærkes for fuldstændighedens skyld, at ved særlig hensynsløs eller farefremkaldende kørsel er der særskilt hjemmel til at frakende ubetinget.

Bestyrelsen tror næppe, der i befolkningen føles det store behov for regulering på dette område. Det er en ofte hørt opfattelse, at navnlig ATK-målinger ved 50 km/t begrænsninger betragtes som pengemaskiner, der ikke tjener noget større formål, da de oftest er anbragt, hvor forholdene indbyder til en højere hastighed end den tilladte, grundet gode oversigtsforhold og ingen skole, indkøbscenter, tæt trafik eller andet, der skulle begrunde begrænsningen.

5. Udenretlig afgørelse af visse færdselsstraffesager omfattet af FL § 125, stk. 1, nr. 1

Bestyrelsen udtrykker en vis betænkelighed ved den foreslåede ændring. Bestyrelsen mener ikke, disse sager kan sammenlignes med de gamle spritsager, navnlig fordi spritsagerne oftest var kendetegnet ved, at afgørelsen var 100 % forudsigelig, fordi promise og tilhørende sanktion var og er meget skematisk.

Bestyrelsen støder ofte på sager, hvor dommeren har fået et vidt skøn, der har kunnet føre til både betinget frakendelse og frifindelse for frakendelsespåstanden, og i disse sager er det vigtigt, at der kommer en judiciel prøvelse, evt. med forsvarerbistand.

Nogle sager, hvor sigtede umiddelbart stod til en betinget frakendelse, er endt med en frifindelse, hvis der har været flere formildende omstændigheder.

Bestyrelsen vil også fremhæve, at den betingede frakendelse for mange ofte er en meget alvorlig sanktion. Det kan bl.a. skyldes ordblindhed, manglende evner til at lære nyt stof og endelig økonomi. Bestyrelsen mener, der vil blive solgt ud af retssikkerheden, såfremt skønnet over, om der er tilsidesat væsentlige hensyn til retssikkerheden alene overlades til politiet, og hvor kun den ressourcestærke får sagt fra.

Sagerne er også begrænsede set i forhold til de tidligere sager om spritkørsel.

Bestyrelsen har ingen bemærkninger, hverken til domsmænds medvirken eller Kriminalforsorgens standsning og parkering.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret

Amagertorv 11
5. februar 2010

Vedr.: Sagsnr. 2009-730-1050. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Ungdomskriminalitet) samt betænkning nr. 1508/2009 om Indsatsen mod ungdomskriminalitet.

Justitsministeriet har med to skrivelser af 13. januar 2010 anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater først om en udtalelse om lovudkastet. Dernæst i anden skrivelse, der kom kort efter, om en udtalelse vedr. betænkning nr. 1508/2009 fra efteråret 2009 på 766 sider.

Materialet har været forelagt Landsforeningens bestyrelse, der bemærker, at de mange konstruktive forslag til bekæmpelse af ungdomskriminalitet i betænkningen tilsyneladende ikke hører under Justitsministeriets ressort, ligesom Justitsministeriet har valgt ikke at følge eksperternes råd ved fremsættelse af det ovennævnte lovudkast.

1. Sænkning af den kriminelle lavalder

Justitsministeren udtalte ifg. Weekendavisen den 9. oktober 2009:

"Vi har valgt at tage en politiske beslutning om at sætte den kriminelle lavalder ned til 14 år, fordi vi vil stoppe ungdomskriminaliteten, og så sætter vi hårdt ind. Vi er uenige med mange af de kriminologer, som mener, at straf ikke hjælper. Der har vi en holdning i den borgerlige regering om, at straf hjælper. Det virker præventivt. Det styrker retsbevidstheden blandt befolkningen. Og så sender det også et konsekvent signal om, at vi ikke accepterer forbrydelser og kriminalitet."

I forbindelse med lovudkastets fremsættelse har Justitsministeren henvist til retsfølelsen. Der foreligger ikke bestyrelsen bekendt nogen offentliggjort undersøgelse heraf. Man kan få den tanke, at det er en enkelt sag om en i øvrigt 15-årig, der har sat tankerne i gang, sagen fra Ålborg, hvor en 15-årig i byretten fik 4 års fængsel for drab og fik skærpet straffen til 7 års fængsel i landsretten, der ændrede subsumptionen fra vold med døden til følge til drab i 2008. Bestyrelsen er ikke

bekendt med nylige sager, hvor man kan have savnet at sende 14-årige mange år i fængsel.

Foreningens bestyrelse, der foretrækker saglige argumenter, når man skal begrunde et forslag til lovændring, bemærker, at der efter de indhentede kriminalstatistiske og kriminologiske oplysninger ikke er noget behov for at sænke den kriminelle lavalder. Der er således ikke tale om en stigning af betydning i kriminaliteten begået af unge, herunder de 14-15-årige, ligesom der ikke er noget "knæk" i kurven, der kunne tyde på, at der spekuleres i at begå kriminalitet, mens man stadig er straffri.

Det er ikke helt forståeligt, at ministeriet som argument for forslaget, kan anføre side 7 i bemærkningerne, 3 afsnit at kriminaliteten blandt 14-årige er klart mere omfattende end den kriminalitet, der begås af de 12-13-årige. Der er ikke henvist til nogen statistik. Det forekommer umiddelbart indlysende, at der altid vil være børn, der under en kriminel lavalder vil begå kriminalitet, men der er som sagt ikke i de statistiske oplysninger ovenfor nogen begrundelse for at nedsætte lavalderen, som siden straffeloven af 1930 har været 15 år.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget side 6 f, at et **flertal** i Ungdomskommissionen frarådede at sænke den kriminelle lavalder. Der er ingen i kommissionen, der går ind for en sænkning.

Et enkelt medlem ønskede ikke at tage stilling til spørgsmålet, side 163 i betænkningen, og 3 ministerierepræsentanter tilkendegav side 31 i betænkningen, at spørgsmålet var genstand for en omfattende politisk debat, og at de på denne baggrund ikke fandt at burde tilkendegive en holdning hertil.

Uanset at det næppe med lovforslaget er tanken, at sende alle de 14-årige lovovertrædere i fængsel, giver det mulighed herfor og vil også, hvis det vedtages, blive brugt til at kræve børn over 14 år varetægtsfængslet, hvilket klart vil være skadeligt. Tiden under en varetægtsfængsling kan ikke anvendes med nytte til behandlingstiltag, de unge kommer sammen med andre – ældre kriminelle, og i værste fald ender de i fængsel efter "stærekasseprincippet", hvorefter behandlingspladser på sikrede institutioner har det med at blive fyldt op, uanset om der oprettes flere behandlingspladser.

Bestyrelsen henviser herudover til Ungdomskommissionens overvejelser om Danmarks internationale forpligtelser fra side 662 ff og føler anledning til at citere betænkningen fra side 666:

"Hensynet til børns retssikkerhed kan derfor efter kommissionens opfattelse ikke begrunde en nedsættelse af den kriminelle lavalder. Dette gælder så meget desto mere i lyset af de skadevirkninger, en sådan nedsættelse vil have i form af bl.a. stemping af børn som kriminelle. Efter kommissionens opfattelse kan og bør eventuelle retssikkerhedsmæssige problemer i forhold til behandlingen af sager vedrørende børn under den kriminelle lavalder håndteres inden for rammerne af det sociale system."

Bestyrelsen bemærker, at det ville være naturligt, at man forelagde et så indgribende forslag for Straffelovrådet. Det er imidlertid ikke sket. Jfr. også nedenfor under pkt. 2.

Bestyrelsen kan således ikke anbefale det foreslåede.

2. Fjernelse af strafnedsættelsesgrunden for unge under 18 år

Også dette forslag går imod Ungdomskommissionens anbefalinger, idet man i betænkningen side 169 skriver: "Det taler desuden for hensyntagen til ung alder ved strafudmålingen, at unge under 18 år efter kommissionens vurdering har vanskeligere ved at overskue konsekvenserne af deres handlinger end voksne". Man fortsætter med at påpege skadevirkningerne ved afsoning af frihedsstraf, herunder påvirkning fra ældre mere hærdede afsonere.

Bestyrelsen bemærker, at straffastsættelse og strafferammer har været genstand for en omfattende undersøgelse af Straffelovrådet, der mundede ud i Betænkning nr. 1424/2002 om straffastsættelse og strafferammer i 3 bind. Den nugældende praksis blev beskrevet på side 314 i bind 1, Straffelovrådets overvejelser om ung alder på side 331. Som bekendt fandt Straffelovrådet ikke anledning til at fjerne bestemmelse om, at der en formildende omstændighed, at gerningsmanden ikke var fyldt 18 år, da gerningen blev begået, men flyttede blot strafmaksimum for unge lovovertrædere på 8 år over i § 33.

Straffelovrådet har ikke haft mulighed for at udtale sig om Justitsministeriets lovudkast.

Bestyrelsen er enig med Ungdomskommissionen (og Straffelovrådet i 2002) og kan ikke anbefale det foreslåede.

3. Strafskærpelse ved kriminalitet begået sammen med unge

Bestyrelsen er enig i, at det er uacceptabelt, at personer over den kriminelle lavalder "spekulerer i" at lade børn under lavalderen udføre kriminelle handlinger med

henblik på selv at undgå at pådrage sig et strafansvar, jfr. Betænkningens s. 167 nederst samt bemærkningerne til lovforslaget under pkt. 3.2.1.

Hvis en sådan situation foreligger, vil forholdet ofte, men formentlig ikke altid, kunne medføre strafskærpelse efter den nugældende § 81, nr. 9. Bestyrelsen er derfor enig i, at der kunne være behov for en bestemmelse, der mere specifikt skærper straffen for en medvirken (anstiftelse) af den angivne art.

Således som den nye § 81, nr. 9 foreslås udformet, er den dog alt for bredt formuleret i forhold til, hvad man ønsker at opnå.

Som reglen foreslås udformet, vil den således i særlig grad ramme kriminalitet begået af grupper af unge, som aldersmæssigt ligger tæt på hver sin side af den kriminelle lavalder, men hvor der ikke i gruppen er spekuleret i den enkelte deltagers alder. Sådan kriminalitet forekommer hyppigt, uden at der er grund til at skruer op for strafudmålingsventilerne, f.eks. når en gruppe unge kommer i konflikt med andre og de, der er over den kriminelle lavalder, efterfølgende tiltales for f.eks. vold eller hærværk.

Bestyrelsen kan derfor ikke anbefale ændringen i den foreslåede form.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret

Amagertorv 11
9. februar 2010

Vedr.: Sagsnr. 2008-749-0376. Høring over udkast til lovforslag om tredieinstansbevilling til en del af den sag.

Justitsministeriet har med skrivelse af 15. januar 2010 anmodet Landsforeningen om en udtalelse vedr. ovennævnte høring.

Udkastet har været drøftet ved et bestyrelsesmøde den 2. ds. Bestyrelsen bemærker, at nedennævnte besvarelse udelukkende drejer sig om strafferet og –proces.

Bestyrelsen ser to problemer i det foreslåede. Dels at man kan risikere, at mere komplicerede problemstillinger bliver overset, hvis man som følge af den begrænsede tilladelse er nødt til at skære ankesagen til. Dels at behandling af et udsnit af sagen kan være for lidt til at bære en ankesag.

Det ville, hvis man vil lave reglerne om, være hensigtsmæssigt, at Procesbevillingsnævnet i de tilfælde, hvor man kun vil give en begrænset bevilling, giver en forhåndstilkendegivelse til ansøgeren, en slags "agterskrivelse", således at der blev mulighed for yderligere kontradiktion om omfanget af bevillingen.

Dette skulle navnlig give ansøgeren mulighed for at redegøre for, om der er en sådan sammenhæng mellem flere problemstillinger i sagen, at den påtænkte begrænsede bevilling ikke er rimelig.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Bogomtale - Redaktører og andre stridsmænd - Ti historiske retssager

Peter Garde er på banen igen med bog i krydsfeltet mellem rets- og personalhistorie, 354 sider indbunden på Thomson Reuters Forlag, 348 kr. excl. moms.

Emnet er 10 historiske retssager i tidsrummet 1835 - 1917, herunder også eksempler fra Nordslesvig, da undertrykkelse af dansksindede var værst, og retsopgøret i Dansk Vestindien efter en opstand, hvor man startede med standretter og dødsdomme, der straks blev eksekveret, og siden blev mildere og benådede andre, hvis rettergang tog længere tid.

Anmelderen læser med særlig interesse fortællingen fra side 197 med overskriften: "Gik kultusministeren på horehus?" Dels danner historien grundlag for en i mange år benyttet opgave - benyttet i opgaveskrivning i strafferet - dels indleder forfatteren afsnittet med disse tankevækkende ord:

"Det siges, at højesteretssagfører *Oskar Bondo Svane* under sit forsvar for rigsadvokaten, som var sagsøgt for bagvaskelse, indledte sin procedure: "Enhver, der overvejer at anlægge en injuriersag, burde gøre det til en regel først at aflægge et besøg i værelse nr. 38 på Nationalmuseet - *der hænger de australske boomerang'er.*"

Peter Garde er en meget grundig forfatter. Undertiden hører vi både om personernes opvækst, og hvordan det gik dem bagefter, om de er i familie med forfatteren m.v.

Har man travlt og udelukkende læser faglitteratur, er det ikke bogen, man skal anskaffe. Men den er underholdende, en god bog til at slappe af med i sofaen.

Bogen er udgivet med støtte fra Augustinus Fonden og den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse og med forord af historikeren Steffen Heiberg.

Landsforeningens Meddelelse 1/2010

Advokater - Forsvarere - Udlevering af materiale modtaget i straffesag - Politirapporter - Resuméer

Retsplejelovens § 729 a, straffelovens § 155

Der var rejst tiltale mod en advokat, der til sin klient i en straffesag havde overgivet et 17 sider langt notat med detaljeret resumé, herunder gengivelse af vidners fulde navne og referater af deres forklaringer til politiet, hvilket blev sidestillet med overlevering af det modtagne materiale uden politiets samtykke og således misbrug af advokatens stilling.

Byretten frifandt den pågældende. Efter sit omfang og indhold fandtes notatet ikke at kunne anses som en kopi eller tilnærmelsesvis fuldstændig afskrift og derfor ikke omfattet af ordlyden af RPL § 729 a, stk. 3, eller en analogi.

Anklagemyndigheden ankede med justering af tiltalen til landsretten, hvor flertallet - fem dommere - ikke fandt tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at forsvareren bevidst havde søgt at omgå forbuddet i RPL § 729 a, stk. 3, og dermed havde haft forsæt til at misbruge sin stilling til at krænke det offentlige ret, jfr. straffelovens § 155.

En voterende ville frifinde bl.a. med den begrundelse, at der ikke var oplysninger om, at notatet var misbrugt til at modarbejde sagens oplysning. Hertil kom, at notatet ikke indeholdt oplysninger, som klienten ikke var berettiget til at få, og at notatet også var udarbejdet til forsvarerens eget brug.

VL 2. afd. a.s. S-1441-09, 9/11 2009

Afgørelserne refereres hverken helt eller delvist, bortset fra ovennævnte resumé, idet redaktøren benytter lejligheden til at gøre reklame for publikationen Rigsadvokaten Informerer, her nr. 19/2009, som man finder på nettet under www.rigsadvokaten.dk, og hvor der er et resumé på 6 sider samt en anonymiseret udskrift af Vestre Landsrets anke, ligeledes på 6 sider.

God advokatskik - Forsvarere - Ytringsfrihed

Retsplejelovens § 126

Advokat A havde i interview med lokal tv-station efter voldtægtssag gentaget synspunkter fra sin procedure, der efter indholdet iflg. nævnet var krænkende over for anmelderen i sagen.

Advokatnævnet idømte A, der havde en tidligere sanktion fra 2004, en bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af god advokatskik.

Advokatnævnet, j.nr. 2009-02-0748, 16/11 2009

Værgen for B (herefter kaldet klager) klagede over advokat A (herefter kaldet indklagede) over indklagedes adfærd i forbindelse med udtalelser til en lokal tv-station om en straffesag.

Resten er citat fra kendelsen:

"Indklagede var beskikket under en domsmandssag den 2. april 2009 ved Retten i [by] for tiltalte, der bl.a. var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 216 stk. 1, jf. § 224 og straffelovens § 123.

Klager var forurettet i sagen.

Tiltalte havde ved forklaring til politiet stort set erkendt forholdene, herunder voldtægt.

I forbindelse med hovedforhandlingen af sagen, erkendte tiltalte ikke voldtægt eller trusler, idet han gjorde gældende, at det var sket frivilligt, og at der ikke var tale om vold.

Indklagede blev efterfølgende interviewet af [lokal tv-station] og det blev sendt den 2. april 2009.

Indklagede har ifølge det oplyste bl.a. udtalt:

"De tekniske beviser man havde, kunne godt sådan set godt stamme fra et samleje, altså noget der er sket frivilligt, om end måske lidt hårdt eller kraftigt, men det kunne godt have været frivilligt.

Når det er vi har én forklaring til politiet, der siger noget andet end det, man kommer frem med senere, så er det op ad bakke."

Tiltalte blev idømt fængsel i 2 år og 9 måneder.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

DK har på vegne klager påstået, at indklagede har tilsidesat god advokatskik ved at gå videre end berettiget varetagelse af sin klients interesser tilsiger.

Klager har til støtte herfor gjort gældende,

at indklagedes udtalelse i TV [station] er unødvendigt krænkende over for vidnet og giver omverdenen indtryk af, at beviserne i sagen ikke har været tilstrækkelige til domfældelse, og at klager dermed var fuld af løgn,

at voldsmanden var netop idømt 2 år og 9 måneders fængsel af et enigt domsmandskollegium,

at henvisningen til bevismaterialet er respektløst over for vidnet, da indklagede taler mod bedre viden, idet der var tale om en ualmindelig grov forseelse,

at der ikke er tale om en nøgtern vurdering af de bevisligheder, der var i sagen, idet domsmandsretten fuldstændig tilsidesatte tiltaltes forklaring i retten, da beviserne - DNA, lægeerklæring, telefonopkald - alle støttede forurettedes forklaring,

at det er krænkende over for forurettede i tv-interviewet at give udtryk for, at indklagede som forsvarer har set beviser, der peger i en anden retning,

at sagen har været meget omtalt i alle landets medier.

Indklagede:

Indklagede har påstået frifindelse og har til støtte herfor anført,

at tiltalte i forbindelse med retsmødet blev foreholdt sine tidligere forklaringer til politirapporten og hertil anførte, at han dels havde forklaret som anført, men at han ikke kunne erkende, at det var foregået sådan, og at indklagede som konsekvens af klientens forklaring procederede til frifindelse og gjorde gældende, at der var tale om et frivilligt samleje og ingen trusler. Han gjorde endvidere gældende, at de mærker, skader m.m., der var på forurettede, kunne være opstået ved voldtægten, således som klienten var tiltalt for, men at disse også kunne være opstået ved et samleje under de givne omstændigheder, herunder lokaliteter, beruselse m.m.,

at det også var dette han gav udtryk for efterfølgende på forespørgsel fra [tv station],

at han var tiltaltes forsvarer og at det var hans opgave at forsøge at få klienten frifundet, henset til hans stillingtagen til anklagen,

at den anden udtalelse i [tv station] gik på, om han havde forventet at tiltalte ville blive frifundet. Han havde hertil svaret, at det var svært at overbevise retten om, at der var tale om frivillighed, når klienten tidligere i politirapporten i det store hele havde erkendt voldtægt og trusler,

at det er i dette lys bemærkningen "når det er vi har en forklaring til politiet, der siger noget andet end det man kommer frem med senere, så er det op ad bakke" skal ses. Der er således på ingen måde tale om et forsøg på over for omverdenen at give indtryk af, at beviserne ikke var tilstrækkelige til domfældelse eller give indtryk af, at pigen var fuld af løgn eller lignende,

at den første sætning var et referat af, hvad der blev anført under proceduren, mens den anden sætning alene var en bedømmelse af, hvorfor retten valgte at dømme frem for at frifinde, henset til tidligere afgivne forklaringer og forklaringen afgivet i byretten, og

at der således ikke på nogen måde er tale om et forsøg på at krænke eller sværte et vidne eller påstå, at vidnet var fuld af løgn, men alene tale om en nøgtern vurdering af de bevisligheder, der var i sagen.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Advokatnævnet finder, at indklagede har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved overfor en lokal tv-station efter retssagen at gentage sin procedure, der i sit indhold er krænkende over for forurettede.

På denne baggrund og under hensyntagen til, at indklagede i 2004 blev tildelt sanktion for tilsidesættelse af god advokatskik, pålægger nævnet ham nu i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, en bøde til statskassen på 10.000 kr.

Indklagede kan indbringe nævnets afgørelse af adfærdsklagen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d."

Landsforeningens Meddelelse 3/2010

Våben - Pistoler og geværer

Straffelovens § 192a

6 domme om våben med og uden tilhørende skarp ammunition. Strafniveauet mellem 1 år 2 måneder til 1 år 4 måneders fængsel. I byretsdommen under pkt. 2 var der afgivet skud ud over et offentligt areal. I ankedommen under pkt. 3 var der yderligere bl.a. berigelseskriminalitet og våbenlovsovertrædelser, knive, sværd og slagvåben. I ankedommen under pkt. 4 var der ikke tilhørende ammunition. Landsretten udtalte, at de øvrige tiltalepunkter ikke havde betydning for strafudmålingen. Byrettens dom i sag nr. 5 er med gerningsindhold fra før seneste strafsikerpelse og andre tunge forhold i anklageskriftet, men siger noget om besiddelse. Byrettens dom i sag nr. 6 lagde ved strafudmålingen vægt på, at pistolen var blevet affyret på Christiania.

1) VL 4. afd. S-2382/09, 9/11 2009

T var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 192 a, jfr. våbenlovens § 2, ved i oktober 2009 på adressen at have besiddet en Browning pistol kaliber 6,35 med isat magasin med 3 skarpe patroner og derudover besiddelse af 6 skarpe patroner til samme pistol, en startpistol og 3 haglpatroner.

T erkendte det faktiske, men påstod frifindelse for den rejste tiltale. Han var ikke straffet af relevans for sagen.

Han forklarede bl.a., at de fundne våben og ammunitionen var hans. Browning pistolen, som han havde købt i 2002, var et samlerobjekt, da det var det første halvautomatiske håndvåben, der blev lavet. Han havde ingen ammunition til startpistolen, som ikke kunne skyde, kun give et knald. T var i fast arbejde og boede alene.

Byrettens begrundelse og afgørelse:

"Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Henset til, at der er tale om besiddelse af et halvautomatisk og skarpladt våben, der var umiddelbart tilgængelig for tiltalte, samt til at tiltalte også havde våben andre steder på sin bopæl, finder retten, at der er tale om sådanne særligt skærpende omstændigheder, at der er grundlag for at straffe efter straffelovens § 192 a. Under de beskrevne omstændigheder finder retten, at straffen passende kan fastsættes til fængsel i 1 år og 3 måneder."

T ankede til formildelse, evt. således at straffen blev gjort delvis betinget, herunder evt. med vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden påstod skærpelse, således at straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jfr. våbenlovens § 2, jfr. § 1, nr. 1, 2 og 7 citeredes.

Resten er delvis citat af landsrettens dom:

"Forsvareren har under hovedforhandlingen tilkendegivet, at der for landsretten ikke rejses spørgsmål om ophævelse af byrettens dom og hjemvisning af sagen, selv om tiltalte under sagens behandling for byretten som tilståelsessag påstod frifindelse for overtrædelse af straffelovens § 192 a.

Der har for landsretten været enighed om, at forholdet er omfattet af straffelovens § 192 a, stk.1, nr. 1.

Det fremgår af en politirapport af 5. november 2009 fra Rigspolitiet, Nationalt Efterforskningscenter, at der i januar 2002 tilgik NEC oplysninger om, at V₁ havde tilknytning til Hells Angels.

I forbindelse med ankesagen har Kriminalforsorgen i Odense foretaget en personundersøgelse."

T forklarede bl.a.:

".. at han ikke vil svare på, hvem han har købt pistolen af. Det er rigtigt, at det hus, hvis kælder han bor til leje i, ejes af V₁, men han kender ham ikke. Det er rigtigt, at der sad 3 skarpe patroner i magasinet, men pistolen var sikret. Han gemte pistolen i skabet, så den ikke blev fundet af uvedkommende. Han kan ikke sige, hvorfor der sad

patroner i magasinet, når der var tale om et samlervåben. Det var en fejl, at han havde haglpatronerne liggende, idet de tilhørte en kammerat. Browning-pistolen har altid ligget indpakket i skabet på toilettet. Der kom ikke mange besøgende i hans lejlighed, og Browning-pistolen har aldrig ligget fremme. Han har aldrig truffet V₁."

Landsretten udtalte:

"Det tiltrædes med samme begrundelse, som byretten har anført, at straffen er fastsat som sket.

Efter forholdets karakter er der trods oplysningerne om tiltaltes personlige forhold ikke grundlag for at gøre nogen del af straffen betinget, heller ikke med vilkår om samfundstjeneste.

Landsretten stadfæster derfor dommen.

Tiltalte har fortsat været frihedsberøvet under anken."

2) Retten i Glostrup nr. 15-10847/09, 15/12 2009

T på 45 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jfr. våbenlovens § 2, stk. 1, jfr. § 1, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, ved den 14/12 2009 på adressen at have været i besiddelse af 5 skarpe jagtpatroner samt et dobbeltløbet jagtgevær, med hvilket han inde fra lejligheden afgav 2 skud ud over et offentligt areal ca. 25 m fra offentlig vej med gang og cykelsti.

T, der tidligere i april 2009 var idømt 60 dages betinget fængsel for at have båret en skarpladt salonriffel, forklarede bl.a., at han havde købt geværet af en kammerat, der var tidligere jæger. Han skød efter en ræv, der havde skab. Han havde før prøvet geværet på marken en aften, hvor der ikke var mennesker. Dagen forinden, hvor han skød efter ræven, havde han drukket 5 øl og en vodka - han var ikke beruset.

T fik pension som tidligere narkoman, der var stoffri, men fik metadon.

Rettens begrundelse og afgørelse:

"Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes til fængsel i 1 år og 3 måneder, jfr. straffelovens § 192 a, stk. 1.

Retten har ved straffastsættelsen lagt vægt på, at tiltalte har været i besiddelse af et dobbeltløbet jagtgevær og fem skarpe patroner, og at han fra sin bopæl har affyret to skud ud mod et åbent græsareal. Retten har endvidere lagt vægt på, at tiltalte ved dom af 1. april 2009 er dømt for overtrædelse af våbenloven. Retten finder derfor, at den betingede straf skal udløses. Retten har i formildende retning lagt vægt på formålet med skuddene, nemlig at dræbe en ræv med skab og de omstændigheder, hvorunder skuddene blev affyret.

Straffen omfatter således også den betingede straf i dommen af 1. april 2009, jf. straffelovens § 61, stk. 2."

Der skete konfiskation af våben og ammunition.

3) ØL 22. afd. a.s. S-3060-09, 4/1 2010

T på 30 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jfr. diverse våbenlovsbestemmelser, ved på en offentlig plads i august 2009 at være i besiddelse af en 9 mm selvladerpistol med 8 skarpe patroner i det isatte magasin.

I forhold 2 forsøg på hæleri med hensyn til pistolen. I de følgende forhold våbenlovs-overtrædelser med hensyn til CS-gasspray, 3 ulovlige knive på offentlige steder, slagvåben, sværd med klingelængde på 70 cm på adressen, ulovlig omgang med hittegods med hensyn til skudsikker vest, benzintyveri, 3 kørsler uden kørekort samt dokumentfalsk og bedrageri med hensyn til falsk fuldmagt, hvorved han hævede 5.000 kr.

T nægtede besiddelse af pistolen, men blev foreholdt, at han på billeder på hans mobiltelefon to gange var afbilledet med pistolen. Det havde han så også en forklaring på. Om de andre våbenforseelser forklarede han, at CS-gassprayen var til beskyttelse, nogle af knivene var hobbyknive og baseballbattet til at slå bolde til hunden, som han dog ikke havde med, da han blev antruffet.

En politibetjent forklarede om fundet af den skarpladte pistol på pladsen, hvor T sad ved et arrangement af bænke.

T var i april 2007 idømt 60 dage betinget med samfundstjeneste og 1 års prøvetid for brugstyveri af motorkøretøj og hærværk. Hovedparten af de ovennævnte forhold fra 2008 - 2009 lå efter udløbet af prøvetiden.

Retten lagde vedr. forhold 1 bl.a. vægt på, at pistolen var fundet i nærheden af T, billederne på mobiltelefonen, og at dna-spor med stor sikkerhed hidrørte fra T. Vedr. hæleriet blev han også dømt, da handel med våben ikke er lovlig.

T blev frifundet vedr. hobbykniven og benzintyveriet og yderligere frifundet for en kniv og et baseballbat, hvor der ikke havde været bevisførelse.

Retten udmålte en straf på fængsel i 1 år og 4 måneder og en tillægsbøde på 20.500 kr. for færdselsforseelserne.

Retten lagde ved strafudmålingen navnlig vægt på den alvorlige karakter af forhold 1.

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse - fængsel i ikke under 1 år og 8 måneder. T påstod formildelse, subsidiært stadfæstelse.

Resten er citat af ankedommen:

"Tiltalte har i landsretten forklaret blandt andet, at han havde pistolen, fordi han syntes, at det "var smart", men han havde ingen intentioner om at gøre brug af den. Han har under sin varetægtsfængsling deltaget i undervisning i videst muligt omfang, og hans ønske er at blive uddannet til mekaniker. Han har ikke røget hash efter anholdelsen og har aldrig indtaget kokain. Han har et godt forhold til sin familie.

Straffen, der fastsættes efter de af byretten citerede bestemmelser, jf. dog nu våbenbekendtgørelsens § 44, stk. 4, jf. § 15, stk. 1, nr. 1, 9 og 11, findes passende udmålt.

Landsretten stadfæster derfor dommen."

4) ØL 20. afd. a.s. S-3220-09, 7/1 2010

T på 23 år var under en tilståelsessag tiltalt for ulovlig omgang med hittegods og overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, jfr. diverse våbenlovsbestemmelser, ved at have båret en revolver senest i september 2009 i Metrostationen Christianshavn.

Ved samme lejlighed havde han overtrådt lov om euforiserende stoffer og dopingmidler ved bl.a. at være i besiddelse af 9,5 g hash og 7,3 g skunk.

T havde en verserende sag (ikke nærmere i dommen) og var tidligere bl.a. straffet i 2008 med 10 dages fængsel for lov om euforiserende stoffer og dopingmidler.

Straffen blev fastsat til fængsel i 1 år og 2 måneder.

Retten lagde vægt på, at T tilegnede sig revolveren med den hensigt at sælge den.

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse. T påstod formildelse.

Landsretten udtalte:

"Henset til, at minimumsstraffen for besiddelse af et skydevåben på bopælen uden tilhørende ammunition er fængsel i 1 år, findes straffen i et tilfælde som det foreliggende, hvor der er tale om besiddelse af et skydevåben uden tilhørende ammunition på et offentligt tilgængeligt sted, at burde fastsættes til fængsel i 1 år og 2 måneder.

De forhold, der er omfattet af forhold 1, 3 og 4, kan efter landsrettens opfattelse ikke føre til en forhøjelse af straffen.

Med disse bemærkninger stadfæster landsretten den indankede dom."

5) Retten i Sønderborg nr. K01-3442/2009 og K01-1478/2009, 10/11 2009

4 personer var tiltalt under en sag, hvor domsudskriften er på 34 sider. M på 19 år havde en række yderligere forhold for narko, tyveri og trusler, ligesom alle 4 var tiltalt for 2-3 røverier, hvoraf overfaldne i et af røverierne af K på 25 år var blevet slået med et jernrør i hovedet, § 245, jfr. § 247, ligesom M havde truet ham til at afholde sig fra at gå til politiet.

K og M havde i forhold 8 i november 2008 ved deres bopæl gemt en fuldautomatisk riffel AK 47, som de opbevarede for B, idet den blev nedgravet i haven sammen med det tilhørende magasin og 23 stk. tilhørende ammunition samt 11 stk. skarpe 9 mm patroner til automatvåben.

M nægtede sig skyldig i forhold 8, idet kassen med våben og ammunition ikke var gravet ned på hans og K's bopæl, men derimod på et nærliggende fællesareal. K nægtede sig skyldig, da hun ikke havde givet B tilsagn om at opbevare riflen, henholdsvis givet tilladelse til og/eller accepteret, at han nedgravede våbenet på det pgl. fællesareal.

M blev bl.a. foreholdt sin forklaring i grundlovsforhør, hvor han erkendte sig skyldig og ikke nævnte noget om fællesareal.

Byrettens begrundelse og afgørelse (side 13):

"De tiltalte var ifølge deres egen forklaring bekendt med, at den af B medbragte kasse indeholdt en riffel, model AK 47 Kalasnikov. Som det fremgår af den kriminaltekniske erklæring, er der tale om et fuldautomatisk våben, som på grund af sin særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade. Om end de tiltalte angiveligt afviste B's oprindelige ønske om, at de skulle opbevare kassen i deres hus, accepterede eller affandt de sig dog til sidst med, at den blev nedgravet på et fællesareal i umiddelbar tilknytning til husets have.

Under disse omstændigheder, og uanset riflen ikke befandt sig direkte på de tiltaltes ejendom, findes det dog at have været placeret indenfor de tiltaltes rådighedssfære på en sådan måde, at de med deres opbevaring har besiddet det farlige våben i såvel straffe- som våbenlovens forstand.

Således som sagen foreligger oplyst findes der ikke fornødent grundlag for at antage, at de tiltalte vidste, eller i øvrigt burde havde indset, at den nedgravede kasse tillige indeholdt ammunition til riflen.

Med denne undtagelse findes de tiltalte skyldige i den rejste tiltale for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 2, jf. våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1."

T blev i forhold 10 dømt for at have modtaget og opbevaret 200 g amfetamin med henblik på videreoverdragelse.

M og K blev også dømt for røverierne, men M blev frifundet for vidnetruslerne. De havde kun bøder som forstraffe.

M blev idømt 3 års fængsel, K 1 år og 6 måneder.

De to øvrige, der havde deltaget i røverierne, men ikke opbevaring af geværet, blev idømt henholdsvis fængsel i 1 år og 9 måneder og 1 år og 6 måneder.

6) Københavns Byret SS 4-28642/2009, 22/1 2010

T, svensk statsborger på 20 år, var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jfr. våbenlovsbestemmelser samt straffelovens § 266, ved i november 2009 om eftermiddagen på Christiania under særligt skærpene omstændigheder at have været i besiddelse af en ombygget pistol, som han samme dag havde indført fra Sverige, at have truet en pt. uidentificeret person med pistolen og at have afgivet

varselsskud, hvilket var egnet til at fremkalde frygt for den pågældendes liv, helbred og velfærd.

Der var bl.a. påstand om udvisning.

T erkendte overtrædelsen af § 192 a, men påstod vedr. § 266 frifindelse på grund af nødværge. Der var ingen indsigelser vedr. udvisningspåstanden.

Det fremgik bl.a. af T's forklaring, at han sammen med en ven havde været på Christiania. Vennen blev overfaldet, der var én, der trak en kniv mod vennen, og T følte sig truet af en gruppe, der nærmede sig ham. Gruppen havde også kamphunde. T affyrede pistolen op i luften, da de kom tæt hen mod ham. På et tidspunkt blev han ramt i hovedet med en spade. Derefter sparkede og slog gruppen på T og forfulgte ham, da han kom på benene igen.

Både vennen og T blev indlagt på hospitalet - vennen med knivstik og T med en brækket næse og bule i panden.

Det eneste vidne, M, mødte ikke. Politirapporten med hans forklaring blev med parternes samtykke dokumenteret.

Vidnet M havde ikke set overfaldet på T's ven, men nok, at T trak pistolen, hvorefter 6-8 mænd fra Christiania angreb ham med slag og spark, da han kom ned at ligge. Vidnet havde hørt et brag under slagsmålet.

T oplyste bl.a. om sine personlige forhold, at han som barn havde lidt af ADHD. Han søgte nu om førtidspension og havde modtaget antidepressiv medicin under varetægtsfængslingen. Han havde ingen tilknytning til Danmark. Han var ikke tidligere straffet (her).

Rettens begrundelse og afgørelse:

"Ved tiltaltes erkendelse af at have indført og været i besiddelse af pistolen samt ammunition er det bevist, at tiltalte er skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, og våbenlovens § 2, stk. 1, jfr. § 1, stk. 1, nr. 1 og 2.

Tiltalte har endvidere erkendt, at han har truet med pistolen samt afgivet ét skud op i luften på Christiania, hvorfor tiltalte ligeledes findes skyldig i overtrædelse af straffelovens § 266.

To dommere finder således som sagen er oplyst, herunder navnlig med henvisning til, at vidnet M ud fra den dokumenterede forklaring ikke kan anses for at have observeret forløbet forud for, at tiltalte trak pistolen, at der ikke er grundlag for at forkaste tiltaltes forklaring om hændelsesforløbet, herunder at en gruppe personer efter at have overfaldet tiltaltes ven, V, og stukket denne med en kniv, aggressivt kom hen mod tiltalte med to kamphunde, og at tiltalte i den forbindelse følte sig truet. Disse dommere finder herefter, at tiltaltes handling må anses for at have været nødvendig for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb, og at tiltaltes handling derfor er straffri i medfør af straffelovens § 13, stk. 1.

En dommer finder på baggrund af vidnet M's forklaring sammenholdt med, at tiltalte medbragte en pistol og ammunition på Christiania, ikke at kunne lægge tiltaltes forklaring om, at han alene trak pistolen, fordi han følte sig truet og ville afværge et angreb, til grund. Denne dommer finder herefter ikke, at tiltaltes handling kan anses for at være straffri i medfør af straffelovens § 13, stk. 1.

Tiltalte anses herefter i overensstemmelse med stemmeflertallet for straffri for overtrædelse af straffelovens § 266.

Straffen fastsættes herefter til fængsel i 1 år og 4 måneder, jf. straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1 og 2.

Retten har ved strafudmålingen i skærpende retning lagt vægt på, at tiltalte indførte pistolen i Danmark, at tiltalte tillige medbragte ammunition, og at tiltalte medbragte pistolen på Christiania.

Påstanden om konfiskation tages i medfør af de påberåbte bestemmelser til følge som nedenfor bestemt.

Påstanden om udvisning tages i medfør af de påberåbte bestemmelser til følge som nedenfor bestemt, idet udlændingelovens § 26 ikke findes til hinder herfor, og da omstændighederne ved tiltaltes kriminalitet findes at være af en sådan professionel og systematisk karakter, at den indebærer en aktuel og tilstrækkelig alvorlig trussel mod grundlæggende samfundshensyn som gør, at udvisning af tiltalte er berettiget uanset, at han er EU/EØS-statsborger."

Landsforeningens Meddelelse 4/2010

Visitationszoner - Menneskerettigheder - Engelsk sag

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 8

I forbindelse med en våbenudstilling i 2003 i London var der protester og demonstrationer, og den første klager, G, blev stoppet på sin cykel på vej til en demonstration og visiteret med henvisning til en bestemmelse i en terrorlov fra 2000. Han blev tilbageholdt i 20 minutter, og politiet beslaglagde en computerudskrift, der gav oplysning om demonstrationen.

Den anden klager, Q, iført fotografjakke og med et kamera, var på vej til at fotografere demonstrationerne. Hun blev visiteret, selv om hun viste sit pressekort, og fik besked om at ophøre med at filme. Også her blev der henvist til terrorloven fra 2000. Der blev ikke fundet noget belastende, og denne klager fik lov til at gå efter 5 minutter iflg. rapporten, selv om hun selv følte, at det havde varet længere. Hun følte sig ikke i stand til at gennemføre sit forehavende om at samle materiale til en dokumentar.

Begge klagerne indbragte lovligheden af visitationerne for de nationale domstole uden at få medhold. Menneskerettighedsdomstolens afgørelse er på ca. 40 sider og refereres ikke udførligt her, men det endte med, at klagerne fik medhold i, at der forelå en krænkelse af EMK art. 8. Som følge heraf undersøgte man ikke nærmere klagerens anbringende om krænkelse af artiklerne 5, 10 og 11. Selve afgørelsen var tilstrækkelig oprejsning, men klagerne blev tillagt sagsomkostninger.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Gillan og Quinton mod Storbritannien, app. 4158/05, 12/1 2010

Der henvises til ovennævnte resumé. Der redegøres i dommen for de nationale regler om visitation fra pkt. 25 i dommen. Under den ovennævnte lov kunne politiet uden dommerkendelse foretage anholdelser og husransagning, hvis der var begrundet mistanke om, at den pgl. var terrorist, jfr. § 41 - 43. De følgende bestemmelser, § 44 - 47, omhandlede retten til at tilbageholde og visitere og krævede ikke begrundet mistanke.

Klager G var tilbageholdt med henvisning til § 44, klager Q var tilbageholdt efter §§ 44-45.

Menneskerettighedsdomstolens præmisser er gengivet fra pkt. 61 i dommen og koncentrerer sig om retten til inden for et geografisk område at stoppe og visitere enhver. Visitationen foregår offentligt, og nægter man at undergive sig indgrebet, risikerer man bøde eller fængsel eller begge dele.

Domstolen købte ikke det argument, at det svarede til, hvad flypassagerer må underkaste sig, idet der her er en beslutning om at ville flyve og dermed, at man må

indstille sig på undersøgelse, hvorimod indgrebet efter § 44 kan ske overalt og uden foregående varsel.

Domstolen vurderede, at de omhandlede visitationer efter § 44 udgjorde en krænkelse af klagernes ret til privatliv efter art. 8, og undersøgte i det følgende, om de var i overensstemmelse med loven.

Klagerne gjorde gældende, at bemyndigelsen var arbitrær. Ganske vist havde man indført en administrativ kontrol (Independent Reviewer), men afgørelserne var hemmelige. Den efterfølgende mulighed for domstolskontrol hjalp ikke, som klagernes sager viste. Der var risiko for magtmisbrug, således at bestemmelserne blev brugt i forbindelse med demonstrationer, snarere end i forbindelse med forebyggelse af terrorisme.

Regeringen argumenterede imod, at tilladelser til visitation skulle bekendtgøres på forhånd, idet det ville undergrave reglernes effektivitet. Der var i loven tilstrækkelige garantier mod misbrug, herunder den administrative kontrol og domstolskontrollen.

Domstolens præmisser vedr. dette spørgsmål er gengivet fra pkt. 76 i dommen. Der henvises til en lang række tidligere afgørelser, herunder en del mod samme stat, bl.a. S og Marper (Lf.Medd. 7/2009).

Domstolen lagde bl.a. vægt på, at reglerne primært beskrev fremgangsmåden i forbindelse med visitationen snarere end regulerede betingelserne for indgrebet. House of Lords havde fastslået, at det kunne ske efter fornemmelse eller professionel intuition hos den enkelte politimand. Der behøvede ikke at være mistanke om noget strafbart. Den eneste betingelse var, at formålet med visitationen var at lede efter effekter, der kunne bruges i forbindelse med terrorisme - et meget vidt begreb, der kunne omfatte mange almindelige effekter, som folk almindeligvis har med på gaden.

Der havde været et stadigt stigende antal visitationer - det senest oplyste tal for 2007/08 var 117.278. I visse tilfælde var visitationerne fulgt op af sigtelser for andre lovovertrædelser, men ingen af de mange tusinde visitationer havde ført til terrorrelaterede sigtelser iflg. en undersøgelse fra 2007, ligesom man i 2008 havde påtalt indgreb over for personer, der lå meget langt fra terroristprofilen og uden anden begrundelse herfor.

Konklusionen blev, at bestemmelserne i § 44 og § 45 ikke i fornødent omfang beskyttede mod misbrug og derfor ikke opfyldte kravet om at være "i overensstemmelse med loven".

Domstolen gav derimod regeringen medhold i, at klagernes erstatningskrav på 500 £ ikke skulle imødekommes, henset til, at tilbageholdelserne havde været kortvarige.

Landsforeningens Meddelelse 5/2010

Varetægtsfængsling - Skydevåben - Retshåndhævelsesarrest

Retsplejelovens § 762, straffelovens § 192 a

T blev i byretten varetægtsfængslet for besiddelse af et jagtgevær med patroner uden jagttegn eller våbentilladelse. Landsretten løslod, da der ikke var oplysninger om det konkrete forholds grovhed, som af hensyn til retshåndhævelsen skønnedes at kræve, at han ikke var på fri fod under sagen.

VL 6. afd. S-2964-09, 23/12 2009

T på 21 år var fremstillet i grundlovsforhør sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, ved i tiden forud for 22/12 2009 på sin bopæl under særligt skærpende omstændigheder at have besiddet et cal. 12 jagtgevær over-under med tilhørende 46 patroner, idet T ikke havde jagttegn eller våbentilladelse, og våbenet ikke var registreret i våbenregisteret.

T erkendte besiddelsen, men bestred, at der forelå særlig skærpende omstændigheder. Han var ikke straffet af relevans for sagen.

Han forklarede bl.a., at han havde købt geværet af en kammerat, der havde jagttegn. T havde ikke selv brugt det, da han ikke havde jagttegn, men det var hans hensigt at erhverve dette med henblik på jagt og brug på skydebane. Han havde ikke selv købt haglpatronerne, der passede til et cal. 16 jagtgevær.

T blev krævet varetægtsfængslet i 4 uger efter RPL § 762, stk. 2, nr. 1.

Forsvareren protesterede bl.a. med henvisning til, at våbenet ikke havde været i brug eller var tænkt anvendt til kriminelle handlinger.

Byretten afsagde:

"Kendelse:

Sigtede har erkendt besiddelse af et cal. 12 jagtgevær med tilhørende 46 patroner. Herefter, og da jagtgeværet blev opbevaret i et ulåst tøjskab på sigtedes værelse

sammen med de 46 patroner finder retten, at der er en særlig bestyrket mistanke om, at sigtede er skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192a, stk. 1.

Overtrædelse af straffelovens § 192a, stk. 1 straffes med fængsel fra 1 år og indtil 6 år, og sigtede kan således forvente en længere fængselsstraf. Derfor finder retten, at hensynet til retshåndhævelsen kræver, at sigtede ikke er på fri fod.

Betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1, er herefter opfyldt."

Fristen blev sat til 4 uger. Kendelsen blev påkæret til landsretten, der udtalte:

"Uanset om T's besiddelse af jagtgeværet er omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, der indeholder en strafferamme på fængsel fra 1 år indtil 6 år, er der ikke oplysninger om det konkrete forholds grovhed, som af hensyn til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at han ikke er på fri fod under sagen.

Det bemærkes herved, at der ikke over for hans forklaring om baggrunden for besiddelsen og om hans anvendelse af jagtgeværet er oplysninger om opbevaringen af våbenet eller om brug af det i forbindelse med kriminalitet, om tilknytning til kriminelle kredse eller om risikoen for, at jagtgeværet vil blive brugt til andet end det, som T har forklaret om. Herefter

b e s t e m m e s:

T skal løslades."

Landsforeningens Meddelelse 6/2010

Beviser - DNA som eneste bevis i en gammel røverisag - Frifindelse - En trist efterskrift

Straffelovens § 288

DNA på en elefanthue var det eneste bevis i en 10 år gammel røverisag. Retten fandt ikke, at der var den til en domfældelse fornødne sikkerhed for, at T havde været til stede under det omhandlede røveri, hvorfor T blev frifundet.

Retten i Lyngby, SS 2867/2008, 17/12 2008

T på 33 år var ved et anklageskrift fra oktober 2008 tiltalt for røveri efter straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1, ved i november 1998 på Vedbæk Postkontor i forening med en endnu ikke identificeret medgerningsmand ved trussel med pistol og

vold i form af slag og/eller spark at have aftvunget tre postansatte, der var ved at læsse post af, 3 værdisække indeholdende bl.a. 390.000 kr., checks og anbefalede breve.

T nægtede sig skyldig.

Blandt vidnerne var én af de postansatte og to politifolk.

Der forelå en retsgenetisk erklæring fra 1999, hvorefter der på en elefanthue fundet sammen med kosterne fra røveriet var fundet DNA i noget spyt omkring mundstykket. Spyttet var af en person af hankøn, og i februar 2008 fandt man en match med T med en bevismæssig vægt, der oversteg 1:1.000.000.

T var tidligere straffet i 2006 med en fællesstraf på 1 år for bl.a. trusler og overtrædelse af våbenloven, senest i 2008 med fængsel i 1 år for diverse våbenlovsovertrædelser og overtrædelse af en lang række bestemmelser i færdselsloven. Forklaringerne er ikke gengivet i dommen. Der springes derfor direkte til rettens præmisser:

"Sagen angår et postrøveri i Vedbæk, der fandt sted for mere end ti år siden, og hvor tiltalte først er inddraget i efterforskningen i september 2008. Som følge af den lange tid, der er hengået, er tiltalte ikke i stand til at gøre rede for sin færden på tidspunktet for røveriet. Retten finder, at denne særlige omstændighed må skærpe kravet til anklagemyndighedens beviser.

På baggrund af det førte DNA-bevis finder retten det bevist, at det er tiltaltes elefanthue, der om aftenen den 2. november 1998 blev fundet ved Trepilelågen på Trepilevej sammen med effekter, der hidrørte fra det postrøveri, der kort tid forinden var forøvet på parkeringspladsen ved Vedbæk Postkontor.

Retten finder det endvidere bevist, at der ved det omhandlede postrøveri deltog i hvert fald to maskerede gerningsmænd. På baggrund af den forklaring, som vidnerne V₁ og V₂ har afgivet for retten, kan det anses for bevist, at i hvert fald den ene gerningsmand bar en elefanthue. Denne gerningsmand er imidlertid efter de to vidners beskrivelse en del højere end tiltalte. Retten anser det ikke for udelukket, at den anden gerningsmand også kan have båret elefanthue. Vidnerne V₁ og V₂'s beskrivelse af den anden gerningsmand er ikke særlig præcis, hvorfor beskrivelsen for så vidt ikke udelukker, at gerningsmanden kan have været tiltalte, men på den anden side heller ikke er egnet til at identificere tiltalte.

Tiltalte har forklaret, at han har haft en elefanthue, som han benyttede i forbindelse med motorcykelkørsel. Huen har været opbevaret i et skur, hvor også andre motorcykelbrugere havde deres gang.

På denne baggrund finder retten det ikke med den til domfældelse fornødne sikkerhed fuldt tilstrækkeligt godtgjort, at tiltalte har været til stede ved det omhandlede postrøveri, hvorfor retten tager tiltaltes frifindelsespåstand til følge."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer:

"... at dommen er blevet endelig, fordi klienten blev skudt."